

Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

Aan
Gemeenteraad Zeewolde

Datum
13 juli 2021

Uw brief/kenmerk

Zaaknummer
00500000047480

Documentnummer
00500000212968

Contactpersoon
A.M.C. Kraus

Doorkiesnummer
036 522 9522

Onderwerp
Informatiebrief: Stand van zaken Project
Hergebruik restwarmte datacenter

E-mailadres
info@zeewolde.nl

Zeewolde

Geachte leden van de raad,

In december 2020/januari 2021 hebben de colleges van Zeewolde en Harderwijk ingestemd met het opstellen van een ontwikkelplan. Dit ontwikkelplan onderzoekt de haalbaarheid van het hergebruik van restwarmte bij de mogelijke vestiging van een Hyperscale datacenter in Zeewolde. Haalbaarheid ten aanzien van o.a. techniek, financieel en maatschappelijk.

In januari 2021 is een stuurgroep en opgaveteam gestart om invulling te geven aan dit ontwikkelplan. Zowel stuurgroep als opgaveteam kent elk een afvaardiging vanuit de vier betrokken overheden (Gemeenten Zeewolde & Harderwijk en Provincies Flevoland & Gelderland). De opdracht is om het ontwikkelplan eind 2021 gereed te hebben.

Nu halverwege deze periode willen de stuurgroep en het opgaveteam, de Gemeenteraden en Gedeputeerde Staten graag een overzicht geven over de stand van zaken van het project, door middel van deze informatiebrief.

Stand van zaken

Aan de hand van drie hoofdaspecten ten aanzien van de haalbaarheid wordt in deze informatiebrief de stand van zaken beschreven. Dit zijn maatschappelijk, techniek en financieel. Daarna zal nog een toelichting gegeven worden over de fasering.

Maatschappelijk

De (rest)warmte die door het datacenter geproduceerd wordt, zal afgenomen moeten worden door derden. Wie maakt straks gebruik van de warmte en hoeveel zekerheid kunnen we voor de start van het (regionale) warmtenet over de afname afgeven? Een warmtenet dat niet voldoende

warmteafnemers kent is niet rendabel en kan dan als zodanig niet worden ontwikkeld. De gemeente kan momenteel inwoners¹ en bedrijven niet verplichten om gebruik te gaan maken van deze warmtevoorziening en de eindgebruiker heeft daarmee dus hun eigen keuzevrijheid.

Vanuit het opgaveteam wordt op dit moment onderzocht welke stakeholders er zijn en wat de wensen en behoeften van elke groep zijn. Gebleken uit de eerste verkenning is dat betaalbaarheid daarbij een belangrijk aspect is. Doorgaans wordt uitgegaan van het “NMDA-principe” (Niet meer dan anders principe)².

Het opgaveteam heeft verbinding gelegd met de Woningcorporaties van Harderwijk en Zeewolde. De (concept) Transitievisies Warmte (die door beiden gemeenten eind dit jaar via een Raadsbesluit zal worden vastgesteld) zijn een mooi handvat om met inwoners van elke gemeente in gesprek te gaan en hen te betrekken in deze ontwikkeling. Daarnaast biedt het houvast voor welke wijken een aansluiting op een regionaal warmtenet een interessant alternatief voor aardgas kan zijn. Dit krijgt verdere invulling na het zomerreces.

Techniek

Met de initiatiefnemer van het datacenter is het afgelopen half jaar veel afstemming geweest over de wijze waarop de (rest)warmte uit te koppelen is. Met betrekking tot de techniek worden in deze verkenningsfase, niet veel obstakels gezien. Op hoofdlijn zijn de technische uitgangspunten met elkaar doorgenomen. Deze technische afspraken worden vastgelegd in de Anterieure Overeenkomst. Deze Anterieure Overeenkomst wordt gesloten voorafgaand aan de behandeling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad van Zeewolde (4 november 2021). De techniek zal na deze verkenningsfase verder uitgewerkt moeten worden en worden vertaald in een technisch ontwerp. Het detailontwerp voor het deel op de datacenter campus is al in ontwikkeld. Voor de ontwikkeling van een toekomstig (regionaal) warmtenet zal dit nog ontworpen moeten worden.

Financieel

De ontwikkeling van een warmtenet vraagt om hoge investeringen. Financieel is het daarom belangrijk om goed inzicht te hebben in de investerings- en exploitatiekosten. Om dit inzicht te krijgen is voor zowel de gemeente Zeewolde als de gemeente Harderwijk gestart met het opstellen van een verkennende business case. In eerste instantie per gemeente gebaseerd op de uitgangspunten die al bekend waren vanuit de in opbouw zijnde Transitievisies Warmte van elke gemeente. Uit deze eerste analyses van de business cases komt naar voren dat er potentieel zit in de ontwikkeling van een warmtenet. Echter, laten deze eerste resultaten ook zien dat de business cases nog niet sluitend zijn en dat warmtenetten zeker van deze omvang ook grote (voor)investeringen vragen. Om risico's en investeringen beter tegen elkaar te kunnen wegzetten worden

¹ De huidige warmtewet laat dit niet toe. Een wijziging van de warmtewet zou hier misschien op termijn wel verandering in kunnen brengen.

² Het Niet Meer Dan Anders principe betreft het uitgangspunt dat voor de warmtelevering, met bijvoorbeeld stadsverwarming of warmtepompen, een tarief wordt gevraagd voor de warmte, zodanig dat het gemiddeld niet meer kost dan een vergelijkbare situatie met een aardgasgestookte HR ketel.

deze business cases momenteel verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Doel hierbij is om verschillende uitgangspunten vast te kunnen stellen:

- Technisch concept;
- Hoofd fasering;
- Verdeling publiek/private investering;
- Minimaal aan te sluiten wijken in Zeewolde en Harderwijk.

Binnen het opgaveteam en de stuurgroep heeft een nadere oriëntatie plaatsgevonden over de beoogde governance in het warmtenet. Meerdere marktmodellen zijn oriënterend beschouwd. Duidelijk is dat publieke private samenwerking met een of meerdere warmte(netwerk)bedrijven essentieel is voor de ontwikkeling van het regionaal warmtenet. Een verdere verdieping op hoe dat in de warmteketen geëffectueerd moet worden (bron, transportleiding, distributieleidingen en woningaansluitingen) en op welk schaalniveau (regionaal, lokaal of op wijkniveau) vraagt uitwerking. Hiertoe is onder andere een eerste marktconsultatie georganiseerd met Engie, Essent, Firan BV en Ennatuurlijk).

In het algemeen kwam vanuit de marktconsultatie een positief signaal naar voren. Partijen staan positief tegenover deze ontwikkeling. Duidelijk is dat de overheid een duidelijke sturende, regisserende en financieel faciliterende rol moet houden bij de eerste fase van de ontwikkeling van een regionaal warmtenet. Dit beeld sluit aan bij de landelijke ontwikkeling van warmtenetten, waarin je ziet dat de overheid een belangrijke rol heeft, zeker in de initiële fase. Als voorbeeld is in de Provincie Gelderland is het Gelders Warmtebedrijf in ontwikkeling. Kennis en expertise vanuit Gelderland hierover levert meerwaarde in dit project. Om op dit onderdeel meer duidelijkheid te verschaffen, kijkt het opgaveteam op welke wijze de “Governance” van dit warmtenet het beste ingevuld zou kunnen worden. Is een privaat model, of een publiekrechtelijk of een combinatie hiervan het meest passend. Deze keuze hangt nauw samen met de business case. De resultaten uit marktconsultatie, de nadere analyse en de business case worden verwerkt in een eerste voorstel voor de governance structuur wat in het ontwikkelplan moet worden opgenomen.

Fasering

Naast de benoemde hoofdaspecten, waar verdere detaillering op nodig is in het ontwikkelplan, is in het eerste half jaar van de analyse naar voren gekomen dat de ontwikkeling van dit warmtenet om een gefaseerde aanpak vraagt. De verwachting is dat in 2024 de eerste warmte vanuit het datacenter geleverd kan worden. Tegelijkertijd speelt in Zeewolde de uitbreiding van de Polderwijk en het nieuw te ontwikkelen Business Park Trekkersveld IV, waar de warmte goed afgezet kan worden. Deze twee ontwikkelingen kunnen heel mooi samen komen en als “Kickstart” (eerste fase) dienen voor het te ontwikkelen warmtenet. Om dit mogelijk te maken vraagt dit echter om een nauwkeurig opgestelde business case waar investeringsbesluiten door marktpartijen en overheden op te nemen zijn. Het opgaveteam werkt daarom op dit moment aan een gedetailleerde business case voor deze eerste fase.

Parallel wordt gewerkt aan de business case voor het grotere geheel. Op basis daarvan zal advies ter besluitvorming aan de Raden worden voorgelegd. In deze advisering zal, bij een positief advies, ook een ontwikkelplanning afgegeven kunnen worden voor volgende ontwikkelfases van het warmtenet.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Zeewolde,
de secretaris, de burgemeester,

K.C. Hamstra

G.J. Gorter